



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

**Cursus Biennalis Studii Canonici, Sive Succincta Et  
Methodica Sacrorum Canonum Explanatio**

**Engelhard, Johann Martin**

**Moguntiae, 1700**

Titulus XX. De Donationibus inter virum & uxorem & dote post divortium  
restituendâ.

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63255](#)

chrè tradit Sancb. lib. 10. disp. 4. intelligendum h  
est, nisi injuria parti nocenti ab innocentē cond  
netur; quod sit vel expressè per verba, vel tac  
ipso factō, si nimirum innocens cum nocente cop  
lam habeat, cum hoc factō declaret, se à jure suo di  
sistere, & Conjugem in antiquam amicitiam re  
movere. 2. Fornicatio spiritualis, sive apostasia  
fidei, si nimirum sine periculo perversiōnis apostol  
tæ cohabitari nequeat. Animæ enim securitas obli  
gationi cohabitationis prævalere debet. 3. Indo  
ctio ad peccatum mortale, ex ratione modò didi  
4. Sævities, nisi vir præstet sufficientem cautio  
nem securitatis; quod si de securitate dubitetur  
mulier in loco terrī usque ad litis decisionem custo  
dienda erit. c. 3. § 13. de restit. spol.

## TITULUS XX.

De.

Donationibus inter virum & uxori  
rem & dote post divortium  
restituendā.

**Q**UÆRES I. Quid sit dos, & quotuplex? Re  
spond. Dose est pecunia vel alia res pretio affi  
bilis, quam uxor viro pro sustinendis matrimoniis oneri  
bus affert. Alia est profectitia, quæ à patre uxoris pro  
fiscitur, alia adventitia, quæ aliunde advenit; alia  
est affimata, quæ consistit vel in parata pecuniâ, ut  
in alia re mobili certo pretio taxata; cuius usus in  
consum

consumptione conficit, ac proinde maritus ejusdem dotis pleno jure sit dominus. l. 5. Cod. de Jure dotium. Alia in aestimata, quae est res immobilis, certo pretio non aestimata; cuius utus in annuâ fructuum perceptione consistit, salvâ semper rei substantiâ, ac proinde mulier hujus dotis manet domina naturalis, dominio civili quod in usufructu & actionibus consistit, ad maritum transeunte. qua de causâ prædium dotale alienari nequit.

QUÆRES 2. Quid sit contrados sive donatio propter nuptias, & quænam circa eam observanda? Respond. Contrados, sive donatio propter nuptias est, quæ ad compensandam dotem a marito assertur uxori, & regulariter solet esse æqualis doti. authent. dos data. eod. de donat. prop. nupt. qua in re consuetudo potius consideranda erit, quam jus scriptum; hæc donatio propter nuptias, quæ datur in securitatem dotis, hoc operatur, quod mulier habeat tacitam hypothecam in omnibus bonis mariti, vi cuius omnibus aliis creditoribus præfertur l. 30. Cod. de jure dotium. in hoc autem discrepant Canones à legibus, quod de jure civili, si vir incipiat labi facultatibus, stante etiam matrimonio dos repeti possit, actione ex stipulatu pro dote l. un. Cod. de vir uxor. ad. de Jure autem Canonico sufficiat si vir qualemcumque potest, cautionem præstet; dos enim ob paupertatem non repetitur, sed aliter impendiatur, ut annuam adferat utilitatem c. 7 b. t. tui pè enim censent canones, ut uxor quæ corpus suum marito tradidit, dotem non credat.

QUÆRES 3. Quid juris circa dotem in matrī,

Gg 2

matri,

trrimonio per divortium soluto? Respond. Si distinctione; vel matrimonium solvitur quoad vinculum, vel quoad thorum & mensam tantum; sed quoad vinculum, subdistinguendum erit; vel enim si non bonâ fide contractum fuit, vel cum scientiâ impedita dimenti; si bonâ fide, dos redit ad dotantem cap. 1. redit. cap. 3. b.t. Si malâ fide, dotem sibi vendicat fiscus l. 4. nec Cod. de incest. finit. nupt. cap. 5. b.t. Si fiat separatio quoad thorum & mensam, interest an uxor divortio causam dederit, nec non; si causam dederit, dotem perdit marito assignandam, cap. 4. b.t. Si fons eius culpâ divortium contingit, dotem recipit.

**QUÆRES 4.** A quo, facto divortio, alendi sint liberi, an ab uxore an à marito? Respond. Vel sit divortium culpâ conjugum, vel sine culpâ si culpâ conjugum, indagandum, an unius tantum, an utriusque delicto? Si culpâ utriusque, filius triennio minor à matre, triennio major à patre educandus erit; si culpâ unius liberi apud partem innocentem, expensis tamen nocentis alendi erunt, authent. si pater Cod. divortio sado. Quod si sine utriusque culpâ, communibus expensis filii sustentandi erunt. cap. 2. qui filii sint legit.

**QUÆRES 5.** An & qualiter permittantur donationes inter conjuges? Respond. Regula generalis est, infirmam esse inter conjuges donationem, quæ simpliciter & ex merâ liberalitate fit, & donante in pauperiorem, accipientem verò efficit locupletiorem. cap. fin. b.t. & l. 1. ff. eodem. ubi ratio redditur, ne conjuges mutuo amore se invicem spoliant, & concordia conjugalis pretio venalitatem.

oad videtur esse videatur: censetur autem fieri pauperior, quantum; sed diminuitur ejus patrimonium ante habitum, non, vel enim si non acquirat, quod tamen acquirere posset. Hinc iam in gratiam uxoris validè repudiat legatum vel hæreditatem, cum sic non minuatur ejus patrimonium, nec donans pauperior evadat.

## TITULUS XXI

De

### Secundis Nuptiis.

**Q**UÆRES 1. Quid sint secundæ nuptiæ? Respond. Nomine secundarum nuptiarum hoc loco intelligimus omnes illas, quæ post primas morte vel aliter solutas, contrahuntur, sive secundæ fuerint, sive tertiæ vel etiam ulteriores; nuptias enim quotiescumque iteratas Christianis permissas esse, Apostolico probatur *elogio, 1. Tim. 5.* & *1. Cor. 7.*

**Q**UÆRES 2. Quid requiratur ad secundas nuptias validè & licitè contrahendas? Respond. Duo requiruntur, unum de jure civili, ut observetur annus luctus, quo non observato transiens ad secunda vota pro infami habetur; quod non procedit de Jure Canonico; alterum ut constet prius matrimonium esse verè solutum, & de ejus dissolutione habeatur certitudo; quādīu enim dubium est de alterius Conjugis morte, matrimonio abstinendum erit, quod si stante tali dubio contractum fuerit, se-

Gg 3

para-